

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

**Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ТОРГОВЦЯ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ
ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОСЛУГАХ**

1. Найменування торговця: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК ВОСТОК»

2. Юридична адреса: вул. Курсантська, 24, м. Дніпро

3. Адреса спеціалізованого структурного підрозділу, що надає послуги з торгівлі цінними паперами: Відділ торгівлі цінними паперами ПАТ «БАНК ВОСТОК», Крутогірний узвіз, 12, м. Дніпро, 49044 (надалі – Торговець).

Телефон +38 0562 333 410, +38 0562 333 436

Е-mail: broker@bankvostok.com.ua

Адреса вебсайту: www.bankvostok.com.ua

4. Ліцензії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР):

- Професійна діяльність на фондовому ринку – діяльність з торгівлі цінними паперами. Дилерська діяльність. Серія АЕ № 286863. Строк дії з 08.05.2014 р. необмежений. Ліцензія на підставі п.10 розділу XIII Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» вважається переоформленою на ліцензію на професійну діяльність на ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами, що передбачає дилерську діяльність.

- Професійна діяльність на фондовому ринку – діяльність з торгівлі цінними паперами. Брокерська діяльність. Серія АЕ № 286862. Строк дії з 08.05.2014 р. необмежений. Ліцензія на підставі п.10 розділу XIII Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» вважається переоформленою на ліцензію на професійну діяльність на ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами, що передбачає брокерську діяльність та субброкерську діяльність.

Контактні дані НКЦПФР – вул. Князів Острозьких, 8, к. 30, м. Київ, 01010,

телефон +38 044 254 23 31, Е-mail: info@nssmc.gov.ua, <https://www.nssmc.gov.ua/about-us/contacts>

5. Торговець використовує українську мову при спілкуванні зі своїми клієнтами та потенційними клієнтами шляхом проведення особистих зустрічей з персоналом Торговця а також за допомогою каналів дистанційного зв'язку. Персональне обслуговування клієнта на його прохання може здійснюватися також іншою мовою, прийнятною для сторін, відповідно до законодавства України про мову.

6. Торговець на підставі отриманих від НКЦПФР ліцензій здійснює власні дилерські операції з фінансовими інструментами, а також надає своїм клієнтам брокерські послуги на біржовому та позабіржовому ринку цінних паперів України. Торговець є учасником АТ «Фондова біржа ПФТС» та АТ «Українська біржа», клієнтом ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках». ПАТ «БАНК ВОСТОК» має ліцензії на право здійснення депозитарної

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

діяльності депозитарної установи та діяльності з обслуговування активів інститутів спільного інвестування, є клієнтом ПАТ «Національний депозитарій України» та Депозитарію Національного банку України, членом асоціацій, що об'єднують учасників фінансового ринку – Професійної асоціації учасників ринку капіталу та деривативів (ПАРД) та Незалежної асоціації банків України (НАБУ).

7. Торговець за результатами виконання доручень клієнтів надає їм звіти після кожної здійсненої інвестиційної послуги не пізніше наступного робочого дня з моменту надання послуги способом, який узгоджений у відповідному договорі між сторонами. В залежності від певної категорії послуг та вимог клієнтів, а також на запити клієнтів, торговець може надавати періодичні та розширені звіти в порядку, який узгоджується сторонами.

8. На даний момент Торговець не здійснює управління грошовими коштами та фінансовими інструментами клієнтів.

9. Торговець забезпечує впровадження організаційних та адміністративних механізмів, які спрямовані на запобігання негативного впливу конфліктів інтересів в процесі надання Торговцем інвестиційних послуг своїм клієнтам, та які, на думку Торговця, попереджають ризики завдання шкоди інтересам клієнтів.

Розділ 2. ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ФАКТОРИ РИЗИКІВ.

ОПИС ХАРАКТЕРУ ТА РИЗИКІВ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ.

1. Загальна структура фондового ринку та його учасники

На фондовому ринку України відповідно до діючого законодавства можуть знаходитися в обігу різні групи фінансових інструментів, зокрема, цінні папери, деривативні контракти, інструменти грошового ринку. Емітентом цінного папера згідно діючого законодавства може бути юридична особа, територіальна громада, держава, міжнародна фінансова організація, які від свого імені розміщують емісійні цінні папери та бере на себе зобов'язання за такими цінними паперами перед їх власниками. Інвесторами в цінні папери та інші фінансові інструменти можуть бути юридичні та фізичні особи, в тому числі іноземні. Також є категорія інституційних інвесторів, які здійснюють операції за рахунок коштів спільного інвестування та у інших передбачених діючим законодавством випадках. Учасниками фінансового ринку також є фінансові посередники та професійні учасники, зокрема, фондові біржі, брокери, дилери, депозитарії, депозитарні установи, клірингові установи та інші. Державним регулятором на ринку цінних паперів є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

На українському фінансовому ринку найбільш доступними для інвесторів є наступні види та групи цінних паперів – державні та корпоративні облигації, облигації місцевих позик, акції, цінні папери інститутів спільного інвестування. Кожному з перелічених різновидів ЦП притаманні власні особливості випуску, обігу, поведінки в тій чи іншій ринковій ситуації та види ризику, які приймає на себе власник таких ЦП.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

2. Загальна інформація про ризики при здійсненні інвестиційної діяльності.

2.1. Ризиком є імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання доходів, або невиконання стороною договірних зобов'язань унаслідок впливу негативних внутрішніх та зовнішніх факторів. У випадку реалізації тих чи інших видів ризиків можлива як часткова так і повна втрата капіталу інвестора. Ризик не завжди може бути передбачений до моменту його реалізації. За загальним правилом при здійсненні інвестицій на фінансових ринках потенційний дохід на пряму залежить від рівня ризику. Чим вище потенційний дохід, тим вище ризик втрат капіталу (його частини). На фінансових ринках крім передбачуваних факторів нерідко мають місце так звані ірраціональні фактори (настрої інвесторів, думки, очікування, чутки учасників) які можуть суттєво впливати на ціну фінансового інструменту. При здійсненні інвестицій неможливо передбачити абсолютно гарантований результат інвестицій з нульовим рівнем ризику. Розподіл коштів в декількох видах інструментів знижує ризик інвестування в цілому (принцип диверсифікації ризиків).

2.2. Фінансовим ринкам притаманні наступні види ризиків:

- кредитний ризик (ризик дефолту, ризик емітенту) - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/емітентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов випуску цінних паперів;
- ринковий ризик (процентний ризик, валютний ризик, ринкова цінова волатильність) - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів;
- ризик розрахунків (Settlement Risk) - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання контрагентом своїх зобов'язань за угодами на фінансових ринках;
- ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неможливості закрити позицію по фінансовому інструменту унаслідок відсутності (зникнення) попиту на інструмент з боку учасників ринку;
- операційний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок при здійсненні фінансових операцій, навмисних або ненавмисних дій осіб, збоїв у роботі інформаційних систем інфраструктурних учасників ринку або внаслідок впливу зовнішніх факторів

2.3. Непрофесійним клієнтам при здійсненні інвестицій прийнятними є інструменти з низьким рівнем кредитного та ринкового ризику. Оскільки дана категорія клієнтів, зазвичай, не володіє методами керування та глибокого прогнозування ризиків, прийняття на себе помірного рівня зазначених видів ризику є допустимим. При цьому таким клієнтам слід уникати інструментів зі значним рівнем ризиків ліквідності та розрахунків. Зокрема, не рекомендується придбання

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

низьколіквідних акцій, облігацій з високим рівнем ймовірності дефолту емітента, деривативних контрактів, цінних паперів ІСІ закритого типу. Непрофесійним клієнтам слід також виважено підходити до вибору посередників та контрагентів на ринку та уникати укладання будь-яких угод з учасниками без підтвердженого багаторічного досвіду та надійної ринкової репутації.

2.4. Професійні клієнти, які здатні здійснювати прогнозування та управління ризиками, можуть вкладати коштів в різні види облігацій та акції українських емітентів та цінні папери ІСІ. Тим не менш, слід утримуватись від вкладень у низьколіквідні акції.

2.5. Для прийнятних контрагентів Торговець не встановлює обмежень щодо напрямів інвестицій, які здійснюються в межах діючих законодавчих норм та не мають ознак підозрілих операцій.

3. Інвестиції в облігації. Особливості ринкової поведінки та ризики.

3.1. Облігація є борговим цінним папером, за якою емітент несе зобов'язання перед власником по її погашенню та виплаті відсоткового (купонного) доходу (якщо це передбачено умовами випуску). Облігація завжди має номінальну вартість. Відсоткові облігації з фіксованою процентною ставкою мають номінальну дохідність, яка виражається у річних відсотках. По ставці річного відсотка розраховується сума купонних платежів за такою облігацією. Таким чином, за відсотковими облігаціями завжди відомі всі грошові виплати, які повинен здійснити емітент станом після будь-якої дати. Якщо на дату купівлі такої облігації за умовами випуску до моменту погашення припадає більше, ніж один купонний платіж, дохідність такої облігації зазвичай розраховується за ефективною відсотковою ставкою (yield to maturity, YTM)

Облігації також бувають дисконтними, вони розміщуються або продаються на вторинному ринку нижче номіналу, а погашаються емітентом за номіналом. Інвестор отримує дохід у вигляді різниці між ціною купівлі та номіналом облігації. Дохідність за дисконтними облігаціями, а також за відсотковими облігаціями у випадку, якщо з моменту її купівлі до погашення залишається лише один купонний платіж, розраховується за простою ставкою відсотка (simple, SIM).

3.2. Існують дві основні базові стратегії здійснення інвестицій в облігації:

- Придбання облігації за поточною ринковою ставкою та утримання її до строку погашення емітентом. В такому разі в момент погашення облігації інвестор отримує дохід за ставкою, яка була зафіксована в момент її купівлі та не бере на себе ринковий ризик зміни відсоткових ставок. Поточні коливання ставок на ринку в період утримання такої інвестиції не впливають на її дохідність. Така стратегія є прийнятною для всіх категорій інвесторів, непрофесійні інвестори можуть її використовувати з облігаціями високонадійних емітентів, насамперед з державними облігаціями.

- Придбання облігації за поточною ринковою ставкою та продаж її на ринку до строку погашення емітентом. В такому випадку інвестор приймає на себе ринковий ризик зміни відсоткових ставок, який може призвести як до виникнення додаткових збитків (втрати частини прибутку) так і до отримання додаткового прибутку від зміни ставок. Якщо з моменту купівлі до моменту продажу ринкові відсоткові ставки зростають (ціна облігації при цьому знижується), інвестор може як недоотримати частину прибутку, так і понести часткові втрати вкладеного

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

капіталу (при значному зростанні ставок). Навпаки, якщо з моменту купівлі до моменту продажу ринкові відсоткові ставки знижуються (ціна облігації при цьому зростає), інвестор може отримати додатковий прибуток. Але такі стратегії можуть використовуватися лише на високоліквідних інструментах. Інакше буде мати місце ризик ліквідності, тобто на момент продажу може не знайтись покупців, які будуть готові купити облігації у інвестора за прийнятними цінами. Дана стратегія є непринятною для непрофесійних інвесторів. Для професійних інвесторів стратегія є доступною, якщо є достатні підстави для прогнозу напрямку зміни відсоткових ставок. Прийнятні контрагенти можуть додатково поєднувати стратегію з інструментами хеджування процентного ризику.

3.3. Облігації внутрішньої державної позики. Найбільш популярними, надійними та зрозумілими для інвесторів об'єктами інвестиційної діяльності в Україні за останні роки є облігації внутрішньої державної позики (ОВДП). ОВДП розміщуються виключно на внутрішніх ринках капіталу і підтверджують зобов'язання України щодо відшкодування власникам цих облігацій їхньої номінальної вартості з виплатою доходу відповідно до умов розміщення облігацій. Номінальна вартість таких облігацій може бути визначена в гривнях або іноземній валюті (в доларах США та євро). Емітентом таких облігацій є держава Україна в особі уповноваженого органу – Міністерства фінансів України. ОВДП можуть випускатися купонними або дисконтними, строки обігу від 3-х місяців до 5 і більше років. Детальна інформація щодо ОВДП, зокрема умови випуску всіх серій, які знаходяться в обігу, розміщується на офіційному сайті МФУ за посиланням - <https://www.mof.gov.ua/uk/ovdp>. ОВДП є найменш ризикованим видом вкладень коштів, оскільки їх погашення забезпечується коштами державного бюджету України.

Окрім зазначених в п. 3.2. ризиків, характерних для всіх видів облігацій, слід зазначити, що при здійсненні інвестицій в ОВДП ризик дефолту емітента є мінімальним, за останні 20 років невиклат з боку Міністерства фінансів України за інструментами внутрішнього боргу не було. Відповідно – мінімальним є ризик втрати капіталу інвестора. Також потрібно враховувати, що при здійсненні вкладень в ОВДП в національній валюті інвестор приймає на себе ринковий валютний ризик несприятливої зміни курсу національної валюти до іноземної, а у випадку купівлі ОВДП в іноземній валюті може реалізуватися ризик падіння курсу іноземної валюти до національної.

Інвестиції в ОВДП є прийнятними для всіх категорій інвесторів. При цьому для непрофесійних інвесторів рекомендованою є стратегія купівлі ОВДП з метою їх утримання до строку погашення.

3.4. Облігації зовнішньої державної позики. Облігації зовнішньої державної позики України (ОЗДП) - це цінні папери, що розміщуються на міжнародних ринках капіталу і підтверджують зобов'язання держави України щодо відшкодування пред'явникам цих облігацій їхньої номінальної вартості в іноземній валюті з виплатою доходу відповідно до умов розміщення облігацій. Інформація щодо ОЗДП та їх умов випуску розміщується на сайті МФУ - <https://www.mof.gov.ua/uk/ozdp>. Оскільки ОЗДП розміщуються на закордонних ринках серед іноземних професійних інвесторів (інвестиційні банки, пенсійні та хедж-фонди та інші інвестори), проспекти емісій ОЗДП доступні на англійській мові. Перевагами ОЗДП перед ОВДП в іноземній валюті можуть бути їх більші строки до погашення (випускаються до 10 років) та в певні моменти (залежно від ринкової ситуації) їх дохідність може бути вищою за дохідність ОВДП.

Види ризиків та рекомендації щодо інвестицій в ОЗДП для різних категорій інвесторів є тими ж, що і для ОВДП в іноземній валюті (відповідно до п. 3.3).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

3.5. **Корпоративні облигації** - це іменні облигації, емітентом яких є юридична особа, що здійснює підприємницьку діяльність з метою одержання прибутку, а також інші юридичні особи у встановлених законом випадках. Емісія корпоративних облигацій здійснюється юридичними особами тільки після повної сплати внесків до свого статутного капіталу. Корпоративні облигації підтверджують обов'язки емітента за ними та не дають право на участь в управлінні емітентом. Як правило, корпоративні облигації випускаються відсотковими з купонними виплатами щокварталу чи раз на півріччя. Умови випуску корпоративних облигацій можуть включати обов'язок емітента щодо дострокового викупу таких облигацій в певні дати (оферта). Відсоткові ставки за такими облигаціями, як правило, дещо більші, ніж ставки за ОВДП з подібним терміном обігу. Таким чином компенсується більший ризик вкладень інвестора в корпоративні облигації відносно державних облигацій. Ринок корпоративних облигацій на сьогоднішній день менш розвинений та популярний серед інвесторів порівняно з ринком державних облигацій та потребує більшої кваліфікації від інвестора, зокрема бажано оцінювати фінансовий стан емітента облигацій та вірогідність дефолту. За корпоративними облигаціями суттєвим є оцінка ризику дефолту емітента, у випадку реалізації дефолту є ризик втрати всього капіталу, інвестованого в корпоративні облигації. Також має місце ринковий валютний ризик несприятливої зміни курсу національної валюти та більш значний ризик ліквідності порівняно з ОВДП.

Зважаючи на це, для непрофесійних інвесторів на даному етапі розвитку фондового ринку України є прийнятними інвестиції в корпоративні облигації лише високонадійних емітентів та великих державних підприємств з позитивною ринковою історією погашення публічних боргових зобов'язань не менше, ніж протягом останніх 5-ти років та з метою утримання облигацій до строку погашення. Професійні інвестори та прийнятні контрагенти можуть здійснювати інвестиції в корпоративні облигації.

3.6. Ще одним видом облигацій, які можуть розглядатися в якості об'єкта інвестування є **облигації внутрішніх місцевих позик** (муніципальні облигації). Вони подібні до державних облигацій, але емітентами їх є органи місцевого самоврядування та забезпеченням їх погашення є кошти місцевих бюджетів. Зважаючи на це, муніципальні облигації є більш ризиковими порівняно з ОВДП. Для муніципальних облигацій характерні ті ж самі ризики, що і для корпоративних облигацій.

Для непрофесійних інвесторів прийнятними є інвестиції в облигації внутрішніх місцевих позик з метою утримання до строку погашення лише за умови, що емітент таких облигацій має кредитний рейтинг від одного з провідних міжнародних рейтингових агентств (Standard & Poor's, Moody's, Fitch), який може бути нижчим, порівняно з суверенним рейтингом держави Україна, не більше, ніж на одну позицію за відповідною шкалою, та підтверджений таким агентством не менш, ніж протягом трьох останніх років поспіль. Професійні інвестори та прийнятні контрагенти можуть здійснювати інвестиції в муніципальні облигації.

4. Інвестиції в акції. Особливості ринкової поведінки та ризики.

Акція є іменним цінним папером, що посвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, включаючи право на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та право на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, право на управління акціонерним товариством, а також немайнові права, передбачені законодавством. Здійснюючи інвестицій в акції українських підприємств, інвестор повинен враховувати, що існують деякі відмінності щодо прав власників акцій публічних та приватних акціонерних товариств, а також щодо простих та привілейованих акцій. Такі

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

особливості передбачені спеціальним законом [«Про акціонерні товариства»](#) основні положення якого повинні бути зрозумілими інвесторам. Акція є безстроковим цінним папером. Інвестиції в акції можна розділити на дві великі категорії – інвестиції в бізнес конкретного акціонерного товариства шляхом придбання значного чи контрольного пакету з метою здійснювати управлінські функції щодо такого бізнесу та портфельні інвестиції у якості «міноритарного» акціонера. Як правило, для переважної кількості інвесторів доступна лише друга категорія. Такі інвестиції можуть здійснюватися з метою отримання прибутку від зростання курсової вартості акцій та від дивідендних платежів за результатами розподілу отриманого акціонерним товариством прибутку. Але вкладення в акції, особливо в поточних реаліях українського ринку, пов'язане із значними ризиками, такими як: невідповідне ставлення власників та контролерів бізнесу до міноритарних акціонерів, що може виражатися в несправедливих шляхах розподілу прибутку, прийняття рішень щодо дивідендів без врахування інтересів власників міноритарних пакетів акцій, заниження справедливої оцінки вартості акцій і т.п. В умовах відсутності активного біржового ринку акцій інвестор приймає на себе ризики ліквідності, нестабільна економічна ситуація призводить до значної волатильності цін, що може призвести як до значних збитків, так і до можливостей отримання високих прибутків. З урахуванням всього цього інвестор має дуже виважено підходити до такої категорії вкладень.

При здійсненні інвестицій в акції характерні наступні види ризиків:

- Ризик часткової (повної) втрати капіталу полягає в тому, що волатильність ринкової ціни акцій може бути дуже високою, практично її неможливо прогнозувати з прийнятною вірогідністю, на неї може впливати велика кількість об'єктивних та суб'єктивних факторів, в т. ч. погіршення фінансового стану та прибутковості емітента, прорахунки та шахрайські дії менеджменту емітента, банкрутство емітента, загальні негативні тенденції (цикли) в національній та світовій економіці, зміна законодавства, дії державних органів по відношенню до емітента, форс-мажорні обставини, війни, катастрофи і т. п. В найгіршому стані ринкова ціна акцій може падати до нульового значення, що призведе до повної втрати інвестованого капіталу. Одночасно наявність високої волатильності цін може відкривати можливості отримання високих прибутків, набагато вищих за середньоринкову дохідність.

- Ризик ліквідності полягає в тому, що для низьколіквідних акцій, а в період ринкової нестабільності для всіх акцій, різниця між цінами попиту та цінами пропозиції може бути дуже значною, попит може на певний період зникати повністю. В такій ситуації у інвестора не буде можливості закрити позицію по акціям або ж лише закрити її зі значними збитками.

- Ринковий валютний ризик полягає в тому, що вкладення коштів в акції, випущені в національній валюті, в період падіння її курсу по відношенню до іноземної валюти, призведе до падіння розміру капіталу в еквіваленті іноземної валюти.

Для некваліфікованих інвесторів інвестиції в міноритарні пакети акцій українських емітентів є прийнятними лише в акції, які входять до індексного кошика фондової біржі, при умові, що не менше 10% акцій емітента є у вільному обігу та не належать мажоритарному акціонеру (free float) та на суму, яка не перевищує 10-15 % загального капіталу такого інвестора.

Для кваліфікованих інвесторів прийнятними є інвестиції в акції, які входять до біржового списку фондової біржі, та на суму, яка не перевищує 50 % загального капіталу такого інвестора.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

Для прийнятних контрагентів можливі інвестиції в будь-які акції, за виключенням зупинених в обігу, тих, що мають ознаки «мусорних», або у випадках, якщо таке придбання має ознаки порушення діючого законодавства, в т.ч. ознаки «маніпулювання» цінами.

5. Інші види інвестицій в цінні папери

5.1 Ще однією групою доступних фінансових інструментів в Україні є цінні папери інститутів спільного інвестування (ІСІ), до яких відносяться акції корпоративних інвестиційних фондів та інвестиційні сертифікати пайових інвестиційних фондів. Умови випуску та обігу таких цінних паперів також регулюються нормами спеціального законодавства, а саме – Закону України «[Про інститути спільного інвестування](#)». Придбавши такі цінні папери, інвестори стають учасниками ІСІ. Управління коштами та іншими активами ІСІ здійснюють Компанії з управління активами (КУА), які є професійними учасниками ринку ЦП та діяльність яких регулюється зазначеним Законом. Приймаючи рішення щодо придбанні ЦП ІСІ, інвестор повинен враховувати стратегію КУА щодо управління конкретним ІСІ, тип ІСІ, строк його діяльності, можливі обмеження щодо участі різних категорій інвесторів в ІСІ та інші фактори.

5.2. Вкладення в інші види цінних паперів, деривативні контракти потребують від інвесторів спеціальних знань, досвіду роботи на фінансовому ринку, аналізу різних видів ризиків та, як правило, рекомендуються для професійних інвесторів.

5.3. Інформація щодо інших видів фінансових інструментів та притаманних для них ризиків може бути надана клієнту на індивідуальній основі та за його запитом.

РОЗДІЛ 3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ КЛІЄНТІВ.

1. Торговець при встановленні ділових відносин з клієнтом до укладання Генерального договору про надання інвестиційних послуг (надалі – Генерального договору) / договору доручення / договору комісії проводить оцінювання клієнта шляхом отримання та опрацювання інформації від клієнта та з інших джерел з метою проведення оцінки компетентності, досвіду та знань клієнта, необхідних для вчинення правочинів з фінансовими інструментами. Також однією із цілей проведення оцінювання клієнтів є захист клієнтів, які відповідно до встановлених відносин з торговцем потребують такого захисту, шляхом встановлення певних обмежень щодо інвестування активів клієнта в різні види фінансових інструментів, якщо на думку торговця це може призвести до прийняття клієнтом відповідної категорії надмірних, незрозумілих чи нехарактерних рівнів ризиків.

Професійним клієнтом вважається клієнт, який володіє вмінням, досвідом та знаннями в галузі фондового ринку (ринків цінних паперів), достатніми для прийняття ним інвестиційних рішень з метою вчинення правочинів щодо фінансових інструментів.

Непрофесійним є клієнт, який не є професійним клієнтом або не був визнаний торговцем професійним клієнтом.

2. Торговець до укладання договірних відносин повідомляє клієнтів, потенційних клієнтів про те, що торговець здійснює їх оцінювання та за результатом такого оцінювання відносить до категорії непрофесійних клієнтів, професійних клієнтів або визначає такого клієнта як прийнятного контрагента та про право клієнтів вимагати віднесення їх до іншої категорії, а також про всі

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

обмеження у рівні захисту клієнтів, до яких може призвести віднесення їх до іншої категорії. Таке повідомлення може надаватися шляхом:

- розміщення відповідної інформації про торговця та його інвестиційні послуги на офіційному веб сайті торговця за посиланням www.bankvostok.com.ua;
- надання повідомлення – опитувальника клієнту на паперовому носії;
- надання відповідної інформації клієнту (потенційному клієнту) в паперовому чи електронному вигляді на його запит.

3. Торговець запитує у потенційних клієнтів надання інформації для їх оцінювання за встановленою торговцем формою. Торговець здійснює перевірку відомостей про професійних клієнтів третьої групи шляхом надання запиту в довільній формі на паперовому носії чи на авторизований E-mail клієнта у випадку, якщо торговець не може самостійно визначити актуальність такої інформації за результатами тих інвестиційних операцій, які клієнт проводить з використанням послуг такого торговця. Перевірка здійснюється щоквартально на протязі перших п'яти робочих днів чергового кварталу.

4. Уповноважений працівник (відповідна особа) на підставі документів та інформації наданої клієнтом та іншої доступної інформації, у т. ч. :

- документів та інформації отриманих Торговцем під час проведення заходів належної перевірки клієнта, ідентифікації та верифікації згідно вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом;
- інформації про особу, отриману з надійних відкритих джерел, в т. ч. офіційних реєстрів державних та регуляторних органів (включаючи закордонних), офіційних інтернет-ресурсів, на яких розміщується фінансова звітність, звітність емітентів і т. п.;
- з інших джерел, які торговець має підстави вважати надійними,

проводить процедуру оцінювання клієнта та за результатом такого оцінювання відносить клієнта до категорії непрофесійних клієнтів або професійних клієнтів чи відносить клієнта до категорії прийнятних контрагентів. Уповноважений представник має право запитувати, а клієнт має право надати додаткову інформацію, та документи, які дадуть змогу здійснити всебічне оцінювання клієнта та віднесення клієнта до відповідної категорії.

5. Торговець за результатами оцінювання інформує клієнта в письмовій формі щодо віднесення такого клієнта до категорії професійного чи непрофесійного клієнта а також про всі обмеження у рівні захисту клієнта, до яких може призвести віднесення його до іншої категорії, та про те, що клієнт може вимагати зміни умов договору з метою забезпечення більш високого рівня захисту.

6. Торговець може за власною ініціативою або на вимогу клієнта розглядати такого клієнта:

- як непрофесійного або професійного клієнта, якщо цей клієнт віднесений або може бути віднесений до категорії прийнятних контрагентів;
- як непрофесійного клієнта, якщо цей клієнт віднесений до категорії професійних клієнтів.

7. Незалежно від визнання особи професійним клієнтом така особа має право у будь-який час (до або після укладання договірних відносин) подати Торговцю письмову заяву про те, що вона

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

бажає, щоб до неї застосовувалися положення законодавства щодо непрофесійних клієнтів у майбутньому стосовно однієї чи більше інвестиційних послуг або певного правочину (певних правочинів) щодо фінансових інструментів, а Торговець може погодитись забезпечити більш високий рівень захисту.

8. Щодо клієнтів, які визнані непрофесійними, торговець застосовує найвищий рівень захисту, зокрема виконує доручення клієнтів на найвигідніших для них умовах, крім випадків, коли доручення клієнта містить конкретні умови та вказівки, обмежує рівень ризику для клієнта шляхом встановлення лімітів та заборон щодо операцій з активами, які на думку торговця, потребують наявності спеціальних знань та досвіду, зокрема, операцій з деривативними інструментами, низьколіквідними цінними паперами, векселями.

**РОЗДІЛ 4. УМОВИ НАДАННЯ КЛІЄНТАМ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОСЛУГ
(УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ) ТА ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБМІН
МІЖ ТОРГОВЦЕМ ТА КЛІЄНТОМ.**

1. Відповідно до Закону придбання та/або відчуження інвесторами цінних паперів та інших фінансових інструментів здійснюється шляхом укладання правочинів, а саме - платних або безоплатних договорів, предметом яких є набуття та/або припинення права власності на такі фінансові інструменти. У випадках, передбачених Законом укладання таких правочинів повинно відбуватися за участю або посередництвом торговця (інвестиційної фірми).

2. Вимоги щодо укладання та виконання правочинів з фінансовими інструментами між торговцями та клієнтами встановлені діючим законодавством та передбачають використання для зазначених цілей певних видів договорів. В разі звернення клієнта до торговця для отримання тих чи інших інвестиційних послуг клієнт має можливість після проходження процедури оцінювання та віднесення такого клієнта до категорії непрофесійного \ професійного клієнта чи прийнятного контрагента укласти з торговцем:

- генеральний договір, який укладається на узгоджений сторонами термін та передбачає можливість в процесі дії зазначеного договору надання клієнтом торговцю разових замовлень на отримання певного виду інвестиційних послуг з визначеними фінансовими інструментами на встановлених клієнтом умовах (якими можуть бути купівля, продаж, міна цінних паперів, проведення операції РЕПО з фінансовими інструментами, інші передбачені договором послуги);

- договір доручення, за яким торговець надає клієнту певний вид послуги з укладення договору (договорів) купівлі, продажу, позики або міни фінансових інструментів, здійснення операції РЕПО від імені клієнта (довірителя) та за його рахунок;

- договір комісії, за яким торговець надає клієнту певного виду послуги з укладання договору (договорів) купівлі, продажу, позики або міни фінансових інструментів, здійснення операції РЕПО від свого імені за рахунок та в інтересах клієнта.

Договір доручення та договір комісії, як правило, є разовими угодами, які діють до моменту виконання послуги клієнта, яка була замовлена в такому договорі доручення чи договорі комісії.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

3. Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди. Крім істотних умов договору, у договорі (за винятком договорів, що укладаються на фондових біржах) зазначаються, зокрема: реквізити ідентифікації договору, реквізити сторін, відповідальність сторін, порядок розгляду спорів, порядок нарахування та сплати винагороди за надання послуг відповідно до договору, та інші умови.

4. Крім зазначених умов, договір повинен містити порядок зміни умов договору та умови його розірвання, умови щодо збереження та захисту інформації, що відповідно до закону належить до конфіденційної, у тому числі інформації, доступ до якої обмежений клієнтом, а також право торговця відмовити клієнту в укладенні/виконанні договору комісії, договору доручення, виконанні замовлень, інших розпоряджень (доручень) клієнта, зокрема у випадку, якщо торговець вбачає, що такі дії можуть призвести до порушення вимог законодавства України (зокрема, маніпулювання цінами на фондовому ринку або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації).

5. Торговець за надання клієнтам інвестиційних послуг (виконання договорів, замовлень щодо операцій з фінансовими інструментами) стягує з клієнта комісійну винагороду, розмір якої в залежності від виду послуг, інструментів, ринків, тощо встановлюється Торговцем та оприлюднюється на офіційному сайті Торговця за посиланням www.bankvostok.com.ua. Клієнт (потенційний клієнт) зобов'язаний ознайомитися з розмірами такої комісійної винагороди до укладання угод з Торговцем.

6. Торговець та клієнт здійснюють обмін інформаційними повідомленнями у спосіб, який передбачений діючим законодавством України, нормативно-правовими документами Комісії, договірними відносинами між торговцем та клієнтом. Торговець пропонує надання інформації клієнтам одним з наступних способів:

- на паперовому носії;
- в електронному вигляді шляхом оприлюднення торговцем на власному веб сайті в мережі інтернет;
- в електронному вигляді шляхом обміну повідомленнями між авторизованими E-mail'ами торговця та клієнта через мережу інтернет.

Надання клієнтом в Заяві-анкеті адреси електронної пошти в якості власного авторизованого E-mail'а для цілей ведення такого обміну інформацією вважається згодою клієнта на отримання та обмін інформацією з використанням мережі інтернет.

7. У випадку, якщо форма надання конкретного інформаційного повідомлення не обумовлена нормативними документами та/або договірними відносинами між торговцем та клієнтом, вважається, що таке повідомлення може бути надане в довільній формі в паперовому чи електронному вигляді за домовленістю сторін.

РОЗДІЛ 5. ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ ДОРУЧЕНЬ КЛІЄНТІВ

1. Торговець виконує доручення клієнтів на найвигідніших для клієнта умовах. При цьому якщо доручення клієнтів містять конкретні умови та/або вказівки, виконання доручень здійснюється з дотриманням таких умов та/або вказівок. Доручення клієнтів виконуються торговцем у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено договором або дорученнями

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

клієнтів. У разі одночасного укладення торговцем за власний рахунок договорів, предмет яких є тотожним предмету договорів, що укладаються за рахунок клієнта, виконання договорів для клієнта здійснюється у першу чергу.

2. У випадку, якщо клієнт вперше звертається до торговця для укладання договору з надання інвестиційних послуг, він повинен надати торговцю письмово в довільній формі підтвердження того, що клієнт ознайомлений з правилами виконання доручень клієнта (які викладені в цьому Розділі) та надає свою згоду з такими правилами.

3. Якщо доручення про надання інвестиційної послуги надає непрофесійний клієнт, торговець зобов'язаний отримати всю необхідну інформацію стосовно знань та досвіду клієнта щодо фінансового інструменту, якщо така інформація не надавалась клієнтом раніше стосовно того ж самого фінансового інструменту чи послуги. Якщо на підставі отриманої інформації торговець вважає, що відповідний фінансовий інструмент не є придатним для клієнта, чи надання замовленої послуги несе в собі підвищені на думку торговця ризики для клієнта, він надає клієнту письмове повідомлення про це в довільній формі з обґрунтуванням висновку торговця. Клієнт може наполягати на подальшому проведенні операції на зазначених умовах, лише надавши відповідну письмову заяву торговцю в довільній формі. В такому випадку торговець не несе жодної відповідальності за ненадання Клієнту належного рівня захисту та можливі збитки Клієнта, який не скористався застереженнями торговця.

4. Якщо клієнт відмовляється надавати інформацію з метою визначення придатності фінансового інструменту для такого клієнта або якщо інформація, надана клієнтом, є недостатньою для такого визначення, торговець надає клієнту повідомлення про те, що відмова у наданні такої інформації або надання недостатньої інформації унеможливує визначення торговцем придатності певного фінансового інструменту для такого клієнта. Таке повідомлення надається в письмовій формі, підписується клієнтом щодо його ознайомлення та не містить іншої інформації, крім попередження про те, що відмова у наданні інформації або надання недостатньої інформації унеможливує визначення торговцем придатності фінансового інструменту для такого клієнта, з обов'язковим зазначенням інформації, яка для цього додатково вимагається.

5. Якщо на підставі отриманої інформації торговець вважає, що відповідний фінансовий інструмент є придатним для клієнта, він надає клієнту повідомлення про те, чи буде торговець періодично аналізувати придатність відповідного фінансового інструменту для клієнта та повідомить клієнта про те, що даний фінансовий інструмент став непридатним для нього. Таке повідомлення надається в письмовій формі, має бути підписане клієнтом щодо його ознайомлення та не містити іншої інформації, крім зазначення того, що торговець здійснюватиме (або не здійснюватиме) періодичний аналіз придатності відповідного фінансового інструменту для клієнта, зазначення періодичності здійснення такого аналізу, а також зобов'язання повідомляти (із зазначенням способу надання повідомлення, який узгоджений у відповідному договорі між сторонами) клієнта про те, що даний фінансовий інструмент став непридатним для нього.

6. У випадку, якщо доручення від непрофесійного клієнта надається за його ініціативою та на визначених ним умовах стосовно акцій та облігацій, які допущені до торгів на фондових біржах, а також ощадних (депозитних) сертифікатів, торговець письмово в довільній формі здійснює попередження клієнта (якщо таке попередження не надавалось торговцем раніше) про те, що торговець не зобов'язаний в такому випадку оцінювати придатність, відповідність та доречність фінансового інструменту для клієнта, та клієнт втрачає певні права захисту від торговця, зокрема передбачені частиною 7 Статті 46 Закону, та положення п. п. 3 - 6 цього Розділу не застосовуються.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

7. Положення п. п. 3 - 6 цього Розділу не застосовуються у відношенні до доручень професійних клієнтів та прийнятних контрагентів, за виключенням, якщо такий клієнт надасть торговцю письмову заяву про підвищення свого рівня захисту та своє бажання застосовувати до нього торговцем зазначених положень відповідно до п. п. 3-6 цього Розділу.

8. Торговець, отримавши доручення про надання інвестиційної послуги, аналізує ринок на якому повинне бути виконане замовлення, зокрема обсяги торгів, рівень ліквідності, наявність контрагентів, можливість визначення (оцінки) ринкової ціни, застосування принципу якомога кращого виконання (best execution), наявність ознак порушення законодавства при виконанні доручення, зокрема маніпуляцій з цінами на фондовому ринку.

9. Перед початком виконання доручення торговець надає для непрофесійного клієнта інформацію щодо прямих витрат (комісій), а також можливих супутніх витрат, способом, який узгоджений у відповідному договорі між сторонами.

10. Торговець не пізніше, ніж наступного робочого дня після виконання доручення, надає клієнту звіт про виконання доручення на надійному носії, який містить передбачену діючим законодавством інформацію, в т. ч. відомості про укладені та виконані угоди, розмір витрат та сплачених винагород, інформацію щодо коштів та фінансових інструментів клієнта, які зберігаються в торговця, іншу важливу інформацію. Договірними умовами між торговцем та непрофесійним клієнтом можуть бути встановлені додаткові вимоги та інший порядок надання звітів, в т. ч. періодичних.

РОЗДІЛ 6. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАХИСТ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА КОШТІВ КЛІЄНТІВ.

1. Торговець в процесі надання інвестиційних послуг клієнтам може здійснювати зберігання фінансових інструментів та коштів клієнта в порядку, передбаченому відповідним договором про надання інвестиційних послуг. Торговець веде внутрішній облік фінансових інструментів, майнових прав за ними та грошових коштів окремо для кожного клієнта та окремо від фінансових інструментів, майнових прав за ними та грошових коштів, що перебувають у власності торговця, відповідно до вимог, установлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. На грошові кошти, фінансові інструменти та майнові права за ними, що належать клієнтам та передаються торговцю у процесі провадження ним професійної діяльності на ринках капіталу, не накладається арешт та/або не звертається стягнення за зобов'язаннями такого торговця.

2. Торговець веде облік зобов'язань за грошовими коштами клієнтів на окремих банківських аналітичних рахунках та відокремлено від власних коштів торговця в розрізі кожного окремого клієнта та за видами валют. Такі кошти торговець може використовувати виключно для забезпечення виконання доручень (замовлень) клієнта, утримання власної комісійної винагороди торговця у випадках, передбачених відповідними договорами, утримання торговцем в процесі виконання функцій податкового агента податків та інших зборів. Торговець звітує перед клієнтами про використання їхніх грошових коштів не рідше одного разу протягом календарного кварталу.

3. Торговець є одночасно депозитарною установою та має право зберігати цінні папери клієнта, у відношенні яких торговець надає клієнту інвестиційні послуги. Такі цінні папери

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

зберігаються на відкритих на ім'я клієнта рахунках в цінних паперах в порядку, передбаченому законодавством України про депозитарну систему. Клієнт має право призначити такого торговця керуючим власним рахунком в цінних паперах у відношенні тих цінних паперів, щодо яких торговець надає клієнту інвестиційні послуги. Клієнт має право визначати повний або обмежений обсяг повноважень керуючого щодо власного рахунку в цінних паперах.

4. Клієнт має право зарахувати грошові кошти торговцю на підставі відповідного договору як завчасно до надання будь-якого розпорядження (замовлення), так і після надання розпорядження (замовлення) на виконання конкретної інвестиційної операції. Торговець виконує відповідне розпорядження (замовлення) клієнта за умови достатності грошових коштів клієнта, необхідних для її виконання та утримання комісійної винагороди торговця, якщо інше не обумовлене договором між торговцем та клієнтом.

5. Клієнт має право перерахувати грошові кошти, які знаходяться у торговця, на власний поточний рахунок як за результатом виконання торговцем конкретної інвестиційної операції, вказавши відповідну інформацію в розпорядженні (замовленні) торговцю, так і надавши окреме розпорядження на перерахування вільних (незаблокованих для виконання поточних операцій) грошових коштів клієнта.

6. Торговець проводить операції з грошовими коштами клієнтів з дотриманням вимог діючого законодавства та нормативно-правових документів Національного банку України, які регулюють інвестиційні операції, операції в іноземній валюті, операції нерезидентів, тощо.

7. Торговець повідомляє клієнта шляхом відправлення письмового повідомлення в паперовій чи електронній формі на авторизований E-mail клієнта про додаткові ризики у випадку знаходження коштів чи фінансових інструментів клієнта в третій стороні (в т. ч. у іноземної інвестиційної фірми та у випадку, якщо права на кошти чи фінансові інструменти клієнта будуть підпорядковуватись законодавству іншої країни). При цьому торговець узгоджує з клієнтом такі додаткові ризики та отримує згоду від клієнта, яка може бути надана як шляхом вказання відповідної інформації в розпорядженні (замовленні) на виконання інвестиційної операції, так і шляхом отримання від клієнта окремої письмової згоди в довільній формі на паперовому носії чи відправленням повідомлення на авторизований E-mail торговця.

8. Торговець в процесі надання інвестиційних послуг клієнтам намагається не допускати ситуацій, коли неможливо окремо ідентифікувати фінансові інструменти клієнтів, які зберігаються на рахунку торговця, відкритого у третій стороні (іноземної інвестиційної фірми), від власних фінансових інструментів цієї третій стороні або торговця. Однак в разі виникнення такої ситуації торговець повідомляє про це клієнта шляхом надання повідомлення в довільній формі на паперовому носії чи його відправленням на авторизований E-mail клієнта, в якому також вказує всі додаткові ризики, які з цим пов'язані.

Розділ 7. ПОЛІТИКА ЗАПОБІГАННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ ІНТЕРЕСІВ

1. Політика запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів при здійсненні своєї професійної діяльності, базується на дотриманні Торговцем вимог чинного

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

законодавства України та внутрішньобанківських документів, що регламентують відповідне питання.

2. Конфліктом інтересів визначаються як наявні так і потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень.

Основною метою впровадження системи управління конфліктами інтересів є уникнення, попередження, виявлення, урегулювання, запобігання та контроль конфлікту інтересів між торговцями, зокрема їхніми керівниками, працівниками чи будь-якою особою, прямо чи опосередковано пов'язаною з ними відносинами контролю, та їхніми клієнтами, або між двома клієнтами, що виникають у процесі надання інвестиційних послуг, зокрема конфліктів, спричинених отриманням заохочень від третіх осіб або системою оплати праці Торговця чи іншими способами стимулювання Торговця, а також забезпечення захисту іміджу та репутації Торговця при здійсненні своєї професійної діяльності.

3. Для визначення видів конфлікту інтересів, що виникають при наданні інвестиційних послуг, існування яких можуть зашкодити інтересам клієнта, Торговцем враховується, чи може Торговець, відповідна особа, або особа, яка має прямий чи опосередкований контроль над Торговцем, потрапити в будь-яку з таких ситуацій:

- Торговець або зазначена особа зможуть отримати фінансову вигоду або уникнути фінансових збитків за рахунок клієнта;
- Торговець або зазначена особа має інтерес у результаті надання послуг клієнту або у результаті операції, здійсненої від імені клієнта, який відрізняється від інтересу клієнта в результаті такої операції;
- Торговець або зазначена особа мають фінансовий чи інший стимул надати перевагу інтересам іншого клієнта або групи клієнтів над інтересами клієнта;
- Торговець або зазначена особа здійснюють такий самий вид діяльності, що й клієнт;
- Торговець або зазначена особа отримує або отримає від особи, яка не є клієнтом, стимул у зв'язку з послугою, наданою клієнту, у вигляді грошової або негрошової вигоди або послуг.

4. Торговцем здійснюється контроль за своєчасним виявленням, запобіганням та врегулюванням конфлікту інтересів, який зокрема передбачає забезпечення, щоб відповідні особи, які виконують різні професійні обов'язки, що пов'язані або можуть бути пов'язані з конфліктом інтересів, внаслідок яких може бути завдано шкоди інтересам одного або кількох клієнтів, були незалежними при дотриманні процедур та вжитті заходів для запобігання та врегулювання таких конфліктів.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

5. Основними загальними вимогами для запобігання конфлікту інтересів при здійсненні своєї професійної діяльності і зменшення його негативних наслідків у діяльності Торговця із взаємовідносинами з клієнтами є, але не виключно:

- дотримання працівниками Торговця вимог нормативно-правових актів та законодавства України, принципів професійної етики, Корпоративного кодексу, Політики конфлікту інтересів;

- забезпечення захисту інтересів інвесторів (клієнтів, контрагентів та інших учасників фінансового ринку) від збитків, пов'язаних з реалізацією конфліктів інтересів;

- здійснення операцій з цінними паперами в інтересах клієнтів з необхідним професіоналізмом, ретельністю, сумлінністю і забезпечення виконання доручень клієнтів найкращим чином з точки зору фінансової ефективності;

- уникнення надання фінансових послуг, укладення угод, які можуть негативно вплинути на інтереси клієнтів;

- здійснення від імені клієнта операцій/угод на фінансовому ринку строго в межах повноважень, що передбачені в договорі;

- побудова відносин з клієнтами на принципах чесності, повноти розкриття необхідної інформації, в межах, встановлених законодавством та договором з клієнтом, виконання доручень клієнта, суворо дотримуючись пріоритетів інтересів клієнтів;

- стягнення з клієнтів платежів, розміри яких встановлені на взаємній узгодженій основі і інформація про яких повністю розкрита (угода, тарифи);

- обов'язок працівника повідомити клієнта про конфлікт інтересів при його виникненні, зокрема про загальний характер та/або джерела конфлікту, кроки, вжиті для зменшення відповідного ризику до того, як буде виконано дії за замовленням (дорученням, розпорядженням) клієнта та отримати письмову згоду клієнта на здійснення відповідної операції. При цьому, повідомлення/розкриття інформації клієнтові про конфлікт інтересів подається на надійному носії, містить достатньо інформації, з урахуванням особливостей клієнта, та визначається Торговцем як крайня міра, яка застосовується лише якщо ефективні організаційні та адміністративні механізми, встановлені Банком з метою уникнення конфліктів інтересів, недостатні для того, щоб з достатньою впевненістю забезпечити запобігання ризикам завдання шкоди інтересам клієнта.

6. Торговець забезпечує, щоб політика та практика винагороди застосовувались до всіх відповідних осіб, які прямо чи опосередковано впливають на інвестиційні послуги, що надаються Торговцем, та інших дій Торговця, незалежно від типу клієнтів, в такий спосіб, щоб винагорода таких осіб та подібні стимули могли попередити конфлікт інтересів, що спонукає їх діяти проти інтересів будь-якого клієнта Торговця.

7. Для запобігання конфліктам інтересів, інформація, що надається Торговцем іншим учасникам ринку, у тому числі клієнтам, інвесторам, іншим зацікавленим особам, повинна бути достовірною, зрозумілою та спрямовуватись своєчасно. Працівникам Торговця заборонено

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

надавати клієнтам рекомендації по операціях з метою створення сприятливих умов для здійснення операцій в інтересах Торговця або в своїх власних інтересах, якщо вони не узгоджуються з інтересами клієнтів або суперечать вимогам чинного законодавства, стандартам професійної діяльності.

8. Торговець зберігає та регулярно оновлює інформацію про види інвестиційних послуг або діяльності, що здійснюється Торговцем чи від його імені, в яких мав місце конфлікт інтересів, що завдав шкоди інтересам одного або декількох клієнтів, або у випадку надання послуг чи провадження діяльності, що тривають, в яких може виникнути такий конфлікт інтересів.

Торговець оцінює та переглядати не рідше одного разу на рік політику запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів при здійсненні своєї професійної діяльності, та вживає необхідні заходи для усунення її недоліків.

Розділ 8. ВИТЯГ З ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ ТА ФІНАНСОВІ КОМПАНІЇ»

Стаття 5. Принципи надання фінансових і супровідних послуг та здійснення діяльності з надання таких послуг

1. Діяльність з надання фінансових та/або супровідних послуг надавачами фінансових та/або супровідних послуг здійснюється з дотриманням таких принципів:

- 1) ведення діяльності з урахуванням притаманних їй ризиків та зважене управління ними;
- 2) наявності у керівників та працівників надавача фінансових та/або супровідних послуг кваліфікації, освітньо-кваліфікаційного рівня, достатніх для ефективного та прозорого ведення діяльності, дотримання стандартів надання фінансових та/або супровідних послуг, роботи з клієнтами, в тому числі стандартів ділової поведінки та професійної етики;
- 3) наявності у надавача фінансових послуг систем корпоративного управління та внутрішнього контролю, які відповідають встановленим законодавством України вимогам, з метою забезпечення фінансової стійкості такого надавача та дотримання ним вимог законодавства України;
- 4) відсутності недобросовісної конкуренції та/або антиконкурентних узгоджених дій на ринку фінансових послуг;
- 5) своєчасного надання клієнту необхідної, повної, доступної та достовірної інформації про фінансову та/або посередницьку послугу, достатньої для прийняття ним свідомих рішень, зокрема про вартість такої послуги, про надавача фінансової послуги та/або посередника, а також про ризики, пов'язані з отриманням такої фінансової та/або посередницької послуги;
- 6) добровільності отримання послуги клієнтом та уникнення будь-яких форм введення клієнтів в оману, зловживань, маніпуляцій, тиску та примусу;
- 7) захисту фінансових засобів клієнтів від шахрайства та зловживань;
- 8) захисту і збереження інформації, що становить таємницю фінансової послуги відповідно до закону;
- 9) недопущення будь-яких форм необґрунтованої дискримінації споживачів;
- 10) ефективного контролю за якістю надання фінансових та супровідних послуг та недопущення конфлікту інтересів;

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

11) сприяння просвітницькій роботі з метою забезпечення обізнаності споживачів, отримання ними навичок, знань та впевненості щодо розуміння ризиків, відповідальності та можливостей, пов'язаних із користуванням фінансовими послугами;

12) впровадження кращих міжнародних практик з метою постійного вдосконалення діяльності та умов надання фінансових та/або супровідних послуг;

13) запобігання використанню фінансових послуг для здійснення діяльності, що суперечить вимогам законодавства;

14) розгляду звернень клієнтів у строки, встановлені законодавством або договором, та врегулювання спорів у тому числі в позасудовому порядку;

15) відкритості та прозорості відносин з Регулятором у межах законодавства України, у тому числі своєчасного взаємного обміну необхідною інформацією.

Стаття 6. Права і обов'язки клієнта

1. Клієнт перед та під час отримання фінансової та/або посередницької послуги має право на:

1) своєчасне отримання необхідної, повної, доступної та достовірної інформації про фінансову та/або посередницьку послугу та про її надавача у визначеному законодавством обсязі, достатньої для прийняття клієнтом свідомого рішення про отримання такої послуги або про відмову від її отримання;

2) належну якість отримуваної фінансової та/або посередницької послуги та обслуговування;

3) конфіденційність отримання фінансової послуги та інформації про надання фінансової послуги, крім випадків, встановлених законом;

4) захист своїх прав, у тому числі шляхом відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення його прав та законних інтересів, досудового вирішення спорів щодо надання фінансових послуг, звернення до суду та інших уповноважених органів;

5) прийняття добровільного рішення про отримання фінансової та/або посередницької послуги або про відмову від отримання такої послуги перед її отриманням.

2. Клієнт з метою отримання фінансової та/або посередницької послуги зобов'язаний:

1) відповідально обирати таку послугу та ознайомлюватися із інформацією про умови та порядок її надання;

2) враховувати власні можливості щодо виконання взятих на себе зобов'язань у зв'язку з отриманням такої послуги;

3) звертатися у разі необхідності до надавача такої послуги за роз'ясненням умов надання послуги перед її отриманням;

4) надавати на вимогу надавача такої послуги достовірну та актуальну інформацію (зокрема документи, що її підтверджують), необхідну для отримання послуги та під час виконання договору, укладеного з надавачем фінансових послуг, у тому числі з метою дотримання надавачем такої послуги вимог законодавства.

3. Клієнт має також інші права та обов'язки, встановлені законом та/або договором.

Стаття 7. Право клієнта на інформацію

1. При зверненні клієнта до надавача фінансових послуг або посередника з метою отримання фінансової послуги надавач фінансових послуг або посередник зобов'язаний надати інформацію відповідно до вимог підпункту 1 частини першої статті 6 цього Закону щодо продуктів, які пропонуються в межах такого виду фінансових послуг.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

2. Надавач фінансових послуг зобов'язаний розкривати клієнтам визначену законодавством України актуальну та достовірну інформацію про діяльність надавача фінансових послуг, що розміщується у місці надання послуг клієнтам та/або на власному веб-сайті (веб-сторінці), включаючи його мобільну версію, та у мобільному застосунку (за наявності). Така інформація повинна, зокрема, включати:

1) інформацію про надавача фінансових послуг:

а) найменування, місцезнаходження, контактний номер телефону, адреса електронної пошти надавача фінансових послуг та адреса, за якою приймаються скарги клієнтів;

б) відомості про відокремлені підрозділи, місця надання фінансових послуг;

в) відомості про склад органів управління;

г) відомості про фінансові показники діяльності, структуру власності, іншу інформацію про надавача фінансових послуг, що підлягає оприлюдненню відповідно до закону;

г) відомості про державну реєстрацію надавача фінансових послуг;

д) інформація про наявність у надавача фінансових послуг права на надання відповідної фінансової послуги та про його включення до Реєстру, що містить відомості про такого надавача фінансових послуг;

е) відомості про порушення провадження у справі про банкрутство, відкриття ліквідаційної процедури, застосування процедури санації до надавача фінансових послуг;

є) рішення про ліквідацію/припинення надавача фінансових послуг;

ж) контактна інформація Регулятора, який здійснює державне регулювання щодо діяльності надавача фінансових послуг;

2) перелік послуг та продуктів, що надаються надавачем фінансових послуг, порядок та умови їх надання;

3) вартість, ціну/тарифи, розмір плати (проценти, винагороду) щодо продуктів залежно від виду фінансової послуги (для продуктів, які пропонуються клієнтам, що не є споживачами, така інформація може бути індивідуальною);

4) інформацію про механізми захисту прав споживачів (про можливість та порядок позасудового розгляду скарг споживачів, а також про наявність гарантійних фондів чи компенсаційних схем, що застосовуються відповідно до законодавства України щодо окремих видів фінансових послуг та/або продуктів);

5) найменування (для фізичної особи або фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) посередників (за наявності).

Інформація, передбачена [пунктами 2-4](#) цієї частини, розкривається у мобільному застосунку надавача фінансових послуг (за наявності) щодо тих фінансових послуг та продуктів, що надаються через цей мобільний застосунок.

Надавачі фінансових послуг забезпечують доступність інформації, розміщеної на власних веб-сайтах (веб-сторінках) відповідно до цієї частини, не менше ніж за останні три роки.

3. Посередник зобов'язаний розкривати клієнтам визначену законодавством України актуальну інформацію про діяльність надавача фінансових послуг, передбачену [частиною другою](#) цієї статті, а також інформацію про себе (найменування, а для фізичної особи або фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), перелік послуг, які він має право надавати, іншу інформацію, визначену законодавством України, що розміщується у місці надання послуг клієнтам та/або на власному веб-сайті (веб-сторінці) посередника, включаючи його мобільну версію, та/або

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

у мобільному застосунку посередника (за наявності) щодо тих фінансових послуг, що надаються через цей мобільний застосунок.

Посередник може розкривати актуальну інформацію про діяльність надавача фінансових послуг шляхом розміщення на власному веб-сайті (веб-сторінці) гіперпосилання, що забезпечує перенаправлення (відсилання) на веб-сайт (веб-сторінку) надавача фінансових послуг.

Посередники забезпечують доступність інформації, розміщеної на власних веб-сайтах (веб-сторінках) відповідно до цієї частини, не менше ніж за останні три роки.

4. Надавач фінансових послуг або посередник на вимогу клієнта зобов'язаний у порядку, визначеному частиною шостою цієї статті, надати йому таку інформацію про надавача фінансових послуг:

- 1) відомості про фінансові показники його діяльності та економічний стан, які підлягають обов'язковому оприлюдненню;
- 2) перелік його керівників;
- 3) розмір часток у статутному капіталі надавача фінансових послуг, що знаходяться у власності членів його виконавчого органу, а також про структуру власності надавача фінансових послуг;
- 4) іншу інформацію, право клієнта на отримання якої визначено законом.

Розміщення відповідної інформації на веб-сайті (веб-сторінці) надавача фінансових послуг та/або посередника вважається належним виконанням вимоги щодо визначеної частиною шостою цієї статті письмової форми надання інформації.

5. Якщо інше не передбачено спеціальним законом, перед укладенням договору про надання фінансової послуги надавач фінансових послуг або посередник зобов'язаний повідомити споживачу про:

- 1) фінансову послугу - загальну суму витрат, у тому числі зборів, платежів та інших витрат, які повинен сплатити споживач у зв'язку з отриманням фінансової послуги, включно з податками, а якщо конкретний розмір не може бути визначений - порядок визначення таких витрат;
- 2) істотні умови договору про надання фінансової послуги, включаючи:
 - а) мінімальний строк дії договору;
 - б) наявність у споживача права відмови від договору, права розірвання, припинення договору, права дострокового виконання договору, а також порядок та наслідки реалізації таких прав;
 - в) порядок внесення змін до договору;
- 3) механізми захисту прав споживачів:
 - а) можливість та порядок розгляду скарг та позасудового врегулювання спорів;
 - б) наявність гарантійних фондів чи компенсаційних схем, що застосовуються відповідно до законодавства;
- 4) неможливість збільшення фіксованої процентної ставки чи зміни порядку розрахунку змінюваної процентної ставки за договором без письмової згоди споживача.

6. Інформація, визначена частинами четвертою і п'ятою цієї статті, надається клієнту в письмовій формі (у формі паперового або електронного документа), у тому числі засобами електронної пошти та/або шляхом надання посилання на інформацію, що розміщується на веб-сайті (веб-сторінці) надавача фінансових послуг та/або посередника, та/або надання доступу до такої інформації через особистий кабінет клієнта та/або програмний застосунок або в інший спосіб за домовленістю з клієнтом.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТОРГОВЦЯ ТА ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНІ ПОСЛУГИ

7. Інформація, визначена цією статтею, надається клієнту у спосіб, що не ускладнює розуміння суті фінансової послуги, її істотних умов та не створює враження, що клієнт не має права відмовитися від отримання фінансової послуги, без нав'язування її придбання, крім випадків, якщо без отримання іншої фінансової послуги отримання основної фінансової послуги є операційно неможливим.

8. На вимогу клієнта надавач фінансових послуг зобов'язаний безоплатно надати йому проект договору про надання фінансової послуги (крім договору, предметом якого є послуга з торгівлі валютними цінностями або виконання платіжної операції, якщо відповідні правочини повністю виконуються сторонами у момент їх вчинення) у формі паперового або електронного документа (за вибором споживача).

Положення цієї частини не застосовується, якщо надавач фінансових послуг у момент вимоги має підстави не продовжувати або не бажає продовжувати процес укладення договору з клієнтом.

9. Надавач фінансових послуг під час надання інформації споживачу зобов'язаний дотримуватися вимог законодавства про захист прав споживачів.

10. Після припинення дії договору про надання фінансової послуги, у тому числі у зв'язку із завершенням строку дії або виконанням такого договору, клієнт за письмовим запитом має право отримати від надавача фінансових послуг інформацію, що стосується виконання сторонами своїх зобов'язань, встановлених договором, в обсягах та порядку, встановлених нормативно-правовими актами Регулятора. При цьому інформація про відсутність заборгованості та виконання зобов'язань клієнта в повному обсязі за договором про надання фінансової послуги надається клієнтові надавачем фінансової послуги у вигляді довідки протягом п'яти робочих днів з дня отримання письмового запиту клієнта. Інша інформація, що стосується виконання сторонами своїх зобов'язань, встановлених договором про надання фінансової послуги, надається клієнту в обсягах та порядку, встановлених спеціальними законами та нормативно-правовими актами Регулятора.

11. Нормативно-правовими актами Регулятора можуть визначатися мінімальний обсяг та порядок надання інформації, що має надаватися споживачу щодо кожного виду фінансових послуг додатково до інформації, надання якої споживачу передбачено цим Законом, якщо такий мінімальний обсяг інформації та/або порядок її надання не встановлений спеціальними законами.